

Latwefchu Amise.

54. gadagahjums.

Nr. 9.

Trefchdeenā, 26. Februar (10. Merz).

1875.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Franenburg, Kurland. — Ekspeditzija Westborn k. (Meyber) grahwatu kohbi Jelgawā.

Mahditajs: No eefchsemehm. No abrfemehm. Wisjauņakabs sņas. Wispab-
rīga ištahde. Duna. Sreħlneeku meita. Man mihl Ohlfcherna lung! At-
bildas. Sludinafchanas.

No eefchsemehm.

Par Baldohnes mahzitaju zeen. D. Paul k. weetā, kas eet
us Meschohtni, iswehlehhts Ruhjenes draudses mahzitaja pa-
lihgs Paul Gaffner k.

R. S—z.

Wez-Drustu gruntineekam P. tika preekšč 1^{1/2} gadeem
184 rubli no aifflehgta fķapja issagti. Gan klaufchnaja, gan
teefa mekleja, bet kas sagts, tas sagts. Ķhini gadā 1. Fe-
bruar wakarā wehlu teek pee walsts wezaka lohga stipri dau-
sihst, un kad wezakais usmohdinahts pee lohga pee-eet fķatitees,
kas tur dausahs, tad eeraudsijs weenu wihru us firgā feh-
fcham. Tiklihds jahjejs wezako eeraudsijs, tuhliit prasijis,
waj fķhis efoht walsts wezakais, un kad tas atbildejis, ka
winsch tas efoht, tad jahjejs wairak reises pa lohgu fitis, ka-
mehtruhiti isfītis un tad teizis: „Ta ir K. P. nauda, atdoh-
dat to winam.“ To fajidams lohgu starpā to eelizis tuhliit aif-
jahja. Wezakais tā ari ziti mahju laudis azumirkli istruhlu-
fchees, bet pehdigi eet ahtrā un atrohd starp dubultlohgu naudu
— 184 rubl. f. Tuhliit rihtā wezakais ar fawu nahburgu
tam wezam wihram, kas fawu faimneezibu ir nodenis meitas
wihram, to naudu aifnesa un atdewa, par ko wezais lohiti
preezajees un pateizees. Wiseem par to japreezajahs, ka ja-
glis fawai firds apfinafchanai ir paklausijis, kas winam meeru
nau dewust; un winschir darijis pehz ta wahrda: „kas sadis,
tam wairis nebuhs sagt“ u. t. pr. Kaut jel wisi sagti, bleh-
fchi, melkufi u. z. klaufitu fawai firds balfei un tāpat daritu.

(Mahj. weef.)

No Preekules. Preekšč kahdahm uedekahm atpakaļ, kad
leelee puteku laiki bija, dselsu zelā mafchines it beeschi eefniga,
tā, ka glahbeju mafchines no Leepajas bija jafuhita palihgā,
kurahm labaki negahja, tā tai, kura bij jaglahbj; tā 27.
Janwar Preekules dalā ween 7 mafchines bija eefnigufchās,
leelu kupenu deht newareja ne us preekšču neds atpakaļ tapt,
un tikai astotai mafchinei ar mohfahm isdewahs tohs atpesiht.
— Zaur Preekules zeen. mahzitaja ruhpiġu puhlinu taps 16.
un 17. Juli f. g. Leepajā Grohbinas prahwesta aprinka
fķohl. konf. notureta.

—g.

Jelgawā par ištahdes laiku 14. un 15. Juni tiks ari
fapulze notureta no Baltijas ugunis dsehseju beedribahm, us
ko tad wifas muhfu pilsehtu un meestu ugunis dsehseju beedri-
bas tohp usajinatas, lihds 15. Mai Jelgawā peemeldetees un
fawā laikā dalibu nemt. Tahs daschadas leetas, ko grib ru-
nās nemt un zaur ko zere tahs glahbfchanas eeriktes jo pilni-
gas dariht, tiks turpmā eefch awifehm pasinotas.

No Dohbeles pufes mums raksta, ka derefchanas deenas
weenā un ohtrā nowadā teekohht noturetas, pilni strahdneeki
prafohht til augstu lohni, ka faimneekem tihri gals klabt,
puifchi leelotees, ka zitadi eefchoht us Rihgu; pee leelajahm
lohnehm wehl peeprafa to weeglako darbu. Tai paschā rakstā
ari peemin, ka pa wifu to widu starp Jelgawu un Dohbeli
fķohlās namos, frohgōs un mahjās beefi jo beefi tohpohht tea-
teris spehlehts un weefibas wakari ar danzofchanahm leeliskam
isrihkoti. No weenas pufes rakstītaji par to preezajahs, jo ta
ir sihme, ka laudihm us fmalakeem preekeem prahts werahs,
bet ari pee tam winsch luhds netureht jau wifu par seltu, kas
spihd. Lihds ar turpmakeem gaismas fohteem isaugohht ari
blakus daschadi augoni, par ko newarohht wis preezatees; zif
daschās weetas kuplejas nodarbojotees ar gohdigu laufchu is-
fmeefchanahm, no weena weefibas wakara isfchaujotees 1, 2,
3 flinkofchanas un apfahrtblandifchanahs deenas, ir pat leelā
darba laikā, kur semes strahdneeku dsihwē us reisi tā leeli rohbi
zelotees. Newarohht wis ari to no wifurenes leezinaht, ka ta
fajte starp feeweefchu un wibreefchu kahrtu ihstā fmalakū
jour to peenehmusees. Preeki ir darbu seedi, jo fmalakū
preeki, jo tikla darba un gruntigas dsihwes teem waijag par
pamatu, kur fcho truhst, tur ari wineem ja-ifsgeist.

Par mainu deenahm. Us to joutafchanu is Dohbeles
pufes, waj nebuhtu lihdsfchiniga Jurgu mainas deena pah-
zelama us Mahrtineem (if. Latw. aw. isg. g. Nr. 43.) efmu
raudsijs is wifahm Kurjemes pufehm atbildas un wehrtigu
fpreedeju balsus fawahkt. Wifus tohs lohpa fanemoht, ja-
faka, ka grib palikt pee lihdsfchinigahs Jurgu
deenas. Leelais pulks gan to lihdsfapleezina, ka maineem
Jurgu laikā ir fawi nelabumi, bet ehnas pusi atradischoht ari
pee ziteem termineem, ihpaschi kad lihds fwer to lohpu bari-
bas leetu, kas kalpu dsihwē nau weegla leeta. Un tai leetā,
kuras labad ihsti us to pahrgrohifchanu dohma, prohti ta
ahrstefchana no dascheem fadsihwes augoneem un glahbfchanahs
pret pahrmehrigahm darba spehtu sadahrdfinafchanahm, fchini
leetā ta pahrgrohifchana mas ko lihdsfchoht. Ta sneedsahs
dsitak, kur jaskatahs pehz dsihwes pamateem, kahdus til spehj
ihsta křistiga dsihwofchana doht ar fawu mihlestibas un taifni-
bas faiti starp kungeem, faimneekem, darba dewejeem un
darba nehmejeem, ar prahta un firds isfķohpfchanu, ar teh-
semes mihlestibu u. t. pr., kur katrs fawā weetā ar preeku dara
fawu peenahkumu. Ziti, kas wairak us to pahrgrohifchanu
dohma, tomehtrafa, ka fchini laikā ta ne-efohht daroma,
jo beidsamajōs laikōs efoht til dauds jaunās buhfchanas dsihwē
eenahlfchās, kas zitās wehl gul un nau wehl deefgan firdis
un dsihwē nogruntejufchahs, tā ka zaur juhahm un nesapra-

ſchanahm waldifchanahm un teefahm jau tā pahrleekas raifes. Ne-efam tapehz tad ſcho leetu tablak zilajufchi, lihds kamehr warbuht uf to isdewigaku laiku nomanifim.

Par **Rihgas-Zukuma** dselſzetu dsirdam. ko us to nemas wehl newar drohſchi zereht un ka tamdeht teem, kas us Lipſtumuifchas-Kuldigas lihniju dohma, wehl nau zeribas sudufchas.

Leepajas dselſzetam lohti gruhti klahjabs, ne-atlez nemas til dauds, ka waretu tahs wajadſigas isdohſchanaſ isdaribt. Direkzija ſaka, ka ſtipri pee tam efoht wainiga ta leeta, ka pee Leepajas obſta efoht wehl leeli truhkumi, bes obſta pahr-labofſchanahm ne-efoht nekahdas zeribas un tomehr ta leeta ne-eimohht nemas uf preekſchu. Behz Leepajas zeta atwehrſchanaſ waldifchana nehma nodohma taiſiht no Schaukeem uf Dinaburgu to lihniju. Leepajas beedriba bihdamees, ka leela Kreemu dselſzetu beedriba ne-usnem ſcho lihniju un to lihds Tilkitei pagarinadama ne-iſſauz wiſu Leepajas zeta dsihwi, usnehmahs pati ſcho lihniju taiſiht, kaut gan manija, ka tur leels labums ne-atlehts. Nebija wehl ſchi lihnijazgatama, te usnehma ziti jaunu zetu (Brest-Grajewas), kas Ducepras apgabala prezes nagreesch uf Kensbergu; turpretim Landworowas-Romnas zetsch, uf ko Leepaja zerejuſi, pagreeschahs wairaf uf Rihgu. Ta tad Leepajas zetam japanihſt un nemas nau redſams, ka wiſch lai atſpiragt. Tapehz tad dselſzeta waldiba ir pee miniſteerijahm luhgſchanaſ eeſneegufi, lai krohnis nem ſawā waldifchanaſ ſcho zetu; ta leetu tad nu ari tagad miniſteerija ir dohmās nehmuſi un dsirdchs turpmal, ka tai lihniyai grib palihdſeht.

Zil **dsimufchu** un **mirufchu** **Widſemē**, tais gads no 1863—1872, par to Anders E. ir isdewis ſtatifiſkas ſinas. Uf dsimufchanaſhm luhkojohht ir tas gads 1864, tas wiſu-augligakais tai rinda bijis (38^{1/2} tuhſt. behrni pa wiſu Widſemi). Behz auglibas ta rinda bijuſi ſchi: ſchihdi, luteri, katoli, greeku katoli un raskolniki. Bilſehtōs augliba bij leelaka nekā uf laukeem; wiſwairaf behrni dsima ſemā, ihpaſchi Janwar mehneſi, wuſenu bij 105 uf 100 meitenehm. Ahrlaulibas behrni bij wiſmaſaf pee ſchihdeem, wiſwairaf pee katoleem. Geſch teem 10 gadeem bij 38 trihniſchu dsemdinaſchanaſ (wiſwairaf meitinas). Uf mirufchanaſhm luhkojohht bij tas 1872. gads tas wiſuweerglakais (mira 23 tuhſt.). Zaur zaurim rehſinoht mira if uf 33 pa 1, pilſehtōs mira if uf 29 pa 1, turpretim uf laukeem if uf 41 pa 1. Wiſmaſaf bij mirufchu Wilandes aprinki (if uf 53 pa 1), kur ſemneeku labklahſchana pahraſa nekā zitōs aprinkōs. Wiſwairaf mira ſemā (Janwari), wiſmaſaf rudenai. Bilſehtōs mira wairaf wihreeschu, nekā ſeeweefchu, uf laukeem ohtradi. No wiſeem mirufcheem bij leela puſe tahdu, kas wehl nebij 10 gadus wezi. Dimi reis til dauds ſeeweefchu nekā wihreeschu bij aiſneegufchi wezumu pahri par 80 gadeem. Tais minetōs 10 gads bij ſtarp 95 gadu weezeem 30 wihr. un 58 ſeew., pahri par 100 gadeem wezi bij 4 wihri 6 ſeewas.

Iſ **Kurſemes** un **Widſemes** puſehm atſkan jehru baſſi pehz **Kronwolda** **Uta**, kas pilnā darbā ſtahwedams 5. Februar ir no ſchejeenes aiſajinahs. Wina darboſchanaſ ſneedſahs tablu pahri par to eerahditu darba meetinuu **Weg-Beebalgas** ſkohlā. Deems wiau bij apdahwinajis ar jautrahm gara dahwanahm un tahs wiſch leetaja ka dedſigs tautas dehts, kura ſirdi dega tehwijs un ſawas tautas mihleſtiba. Ihpaſchi ſkohlās buhſchanaſ paweizinaſchana bij tas leelais darba lauks, kuzā wiſch ar wiſu ſpehku bij eeſtahjis un ruhpejahs

gaifmas zetus no tumſibas nezekeem ſchirt; wiſch bij dauds ſkohlotaſeem, ihpaſchi **Widſemē**, kur amata ſtahweja, par dahrgu mihlu draugu palizis; wina rakſti un wahrdi ir dauds us ſpehzigu dsihſchanoſ mudinajufchi. Ka dsirdam, Rihgā ir faſtahdita weena komiteja, kas grib gahdaht par **Kronwolda** **A.** palizeeem, it ihpaſchi par wina wehl nepce-augufcheem 3 behrneem. Komitejas lohzeſki ir **H. Munans** (**Zelgawā**), **B. Dirikis**, **R. Plawneks**, **A. Spunde** un **R. Thomſons**, kuri paſneegtas dahwanas ſanems un krahs. **Buhs** jauka pateizibas ſihme, ko tauteeſchi rahda.

Behterburga. Starp tahm dauds jaunahm dselſzeta lihniyahm, kas ja ari nenofpreetas, bet tomehr zetu miniſteerija pahrunatas, tohp ari peeminetas tahs lihniyas, kas ar laiku waretu iſnahht. 1) no **Moſcheikeem** uf **Kuldigu** un **Wentspili**, 2) no **Pleſkawas** uf **Rihgu** ar **fahnlhniju** no **Werojas** uf **Tebrpatu**, 3) no **Tebrpatas** zeta lihds **Behrnawas** obſtam, 4) no **Moſcheikeem** uf **Mehmeli**, 5) no **Zukumas** uf **Wentspili**.

— 9. Februar wakarā **Behterburgā** pee **Iſcherniſchew** tilta bij ſawada jalts. Weens ſaglis bij tur peelihdis pee kahda maſgatuwas plohta un prohwejis daschus weſchas gabalus noſagt, bet pamanihts bij ſahjis pa ledu behgt, kamehr eeſtrehja tahdā weeta, kur ledus bij lohti plahns nu wiſaplahrt ahlingi; waktmeiſteri bij tuhdaſ klahht un raudſija ar laktehm ſagli pee malas biſſiht, bet tas iſrahwa dſenataſeem puſlakti un ar to nu duhſchigi gainajahs; ledus plohte bij til plahna, ka neweens nedrihſteja pee ſagla peefkreet; bet kad nu nebij zitadi isdarams, tad heidsiht gorodowoji lehza ſagla lohzeſki, bet nu ari wiſi ſabira uhdeni un katrs ar ſkubu rahpoja uf kraſta puſi, ari ſagli aukſtais uhdens isdſina kraſmalā, kur tad to ſanehwa un noweda uf ſiltu zeetumu.

Woroneſchā kahds bagats kuags, **Netſchajems** wahrdā, ir mirdams 230 tuhſt. rublus preekſch tam pametis, lai no ſchihis naudas nabaga bruhtehm, pehz pilſehta waldibas noſpreeduma, gahda puhru.

Rijewas gubernā iſgahjuſchōs 3 gads ir zaur wilkeem un ziteem ſwehream ſaplohſiti pee 8 tuhſt. leel lohpi un tiſpat dauds ſihki lohpi.

No ahreſemehm.

Berline. Zour wiſu **Wahzemi** ſkan atkal weens rakſts, ko wezais pahweſts iſlaidis un kuzā uf to bahrgako noteerja wiſus tohs **Bruhſchu** un **Wahzu** waldifchanaſ darbus, zil tablu tee ſihmejabs uf katoku baſnizu. Pahweſts ſawā rakſtā iſſaka ſkaidreem wahrdem, ka wiſi tee tā noſaukti baſnizli-kumi, ko **Bruhſchu** waldifchana eezehlufi, nau nemas par pilneem turami. Kad nu to noſaka tas nemandigais pahweſts, tad katram katokam tas jatiz, bet waj waldifchana to war eezeſt? Uf ſkaidru preti tureſchanoſ pret waldifchana pahweſts gan wehl ſawus katokus newedina, bet lahs ſohlis uf to zetu jau ir paſperts. Sinams ka waldifchana jo wairaf taiſahs pahweſtam tahs durmis jo zeetaf aiſtaſiht. **Waldifchana** nupat atkal weenu biſkapy iſtraidijuſi iſ wina **Kriſpehles** **Pofenē**.

— **Moltke** generalis bij pahri nedelas faſtimis, bet ir atkal jau druſzin atſpirdſis, ta ka dsihwo atkal gar ſawahm kara lauku lauhtrahm.

Bruhſchu ſemē ir weens wezſ likums, ka gohdigi kriſtigi wezaki, kureem **Deems** ween palaf ohtra ſepinūs dehlus dewis, pee ſeptita dehla war ſehniyu jeh tagadeju keiſary par kuhmu nemtees, bet naudas dahwanas un zitas ſchehlaſtibas

netohp tur klast wairis dahwinatas. Tagad esohht 2 wezatu pahri atkal keisaru par kuhmu nehmušchees.

No **Bairu** semes raksta, ka tur wisi kahnaji esohht ar til dsklu sneegu apsegti, ka reti to weedsihwojuschi; dauds weetas ehlas ta eefniguschas, ka reds til skursteni islihduschu, weseli apgabali pa kalneem, tur sneegs gul 10 pehdu dsklumä.

Bairu semē Reitas tuwumä dshwo weens meschafargs no warena meefas spehla, schinis deenas wiram laimejees fakert dshwu weenu leclu breedi, kas bijis tur eespruhdis; meschafargs to grohichos eefehjis un pahrwilzis us mahjahm. Jaktineeki, kas proht ne fwehrt breescha lehzeenu spehlu, faka, ka tas esohht warens stikis bijis, ko meschafargs isdarjis.

Frantschu tautas fapulze spreesch wehl ar weenu par ta jauneezetamo senata eerikthem, zaur ko waldischana grib no stiprinaht.

Preefsch **Franzijas** ta tautas fapulze nu drihs buhs no gudrojusi to waldischanas eerikti, kas wisa sihmejais us brihwalsti. Bet kas war sinahht, zil ilgi pehz tahs gribehs dshwoht.

Parise schogad ir warens jauns teatera nams taishts, tas nams maksa 60 milionu fr. un ifgadus waldischana preefsch ustura dohs 2 milioni. Schahdu summu tur isdohd us kauschu papreezinashanu, turpretim wisi tee luhgshanas raksti un uswedinaschanas, lai zel skohlotajeem, kas wisu sawu muhschu fuhri, gruhiti strahdajuschi, tautas skohlās behrnus mahjidami un nu beidsohht ir wezi palikuschi un stahw bes maifes, lai teem waldischana kahdu masu pensiju atmestu, preefsch tam tai nau wis naudas.

No **Englantes**. Bringis Leopolds, kas ilgu laiku til flims bij, ka wisi gudree dakteri us dshwibu wairis nezereja, ir jau til tahlu atspirdsis, ka fahf braukt zeereht. Da tad nu ari mohte lehnine, kas lihds schim no dehla gultas neschfihrahs, nu grib us sawu Windsor pili dohtees.

— Zil wareni Englantes leelahs awises strohda, to israhda ari tas: leela Times awise apstelle us sawu rehlinumu katru riht pulksten 5. no Londones dselszeta brauzeenu us Liwerpuli, lai waretu zitahm awisehm aiskreet ar jaunahm snahm preefschā, bet par to tad ari maksa to labi leelu maksu par ihpashu brauzeenu, kas til scho awischi patu wed.

Spanijas lehnina armijai pee Lotkas ir nelabi isgahjis. Karliski to dabujuschi labi kreetni fakant; wineem tas stikis isdeweess zaur ihpashu isgudribu; wini islikuschees par lehnina sakdateem un kkegdami: „Sweiks Alfons! sweiks Alfons!“ zaur zeemeem it turwi peenahluschi pee Alfonso armijas un tur kashoka ohtru pusi fahkluschi rahdiht. — Waldischana preefsch fpehzigakas kara weschanas grib nemt no jauna 70 tuhstoschu saldatu.

Spanija ari bij no isgahjuschas wafaras eewesta ta teefas lauliba, bet tagad nu wina ir jau atkal atlikta pee malas, jo laudis stipri pee tam peedausijahs. Tur ir isgudrojuschi weenu eerikti, kahdu ari dauds preefsch Wahzsees par derigu norahdija, un tur ne basnizas ne waldischanas tohbeschās tohp pahrlahptas, prohti ta: „Katram zaur mahzitaju salaulatam pahrim wajag to laulibas sihmi peenest pee sawas peeklahjigas aprinka teefas, tur to rukhs eeraksta; kas 8 deenu laika to nau darjis, kriht naudas strahpes, kas ar turpmahu wilzinashanu stipri aug. Basnizas wal diba atkal wifseem preestereem usdewusi, tahs atstahes par katru notikuschu salaulashanu tuhda luhdsejem isdohht. Da tad basnizas fwehts amata darbs paleet ne aistiks un waldischana panahht

sinas preefsch saweem rukseem til pat skaidri, ka kad to usdohschanohs preefsch laulibas peeprasa.

Wisjaunafahs sinas.

Berline. Ministers Dr. Falka k. tautas fapulzei preefsch apspreeschanas un peenemshanas eefneedis jaunu likumu, kas aisleeds katolu biskepeem, preestereem, seminareem un skohlahm us preefschu wehl to no Pruhshu wal dibas makfatu ustura un peepalishdibās naudu ismakfahht, ja schee zaur ihpashu rakstu ne-ansohla, walstilikumeem pallausigi buht. Basemibas adresh, ko Pruhshu katoki bij fataifijuschi pahwestam eefneegt, wal diba aisleegusi un atrahmusi.

Daudhina, ka Austrijas keisars fanahlfchoht ar Italijas lehninu.

No **Seemel Amerikas** fabeedrotahm walstihm teel rakstihht, ka tur tagad wefels milions strahdneeku un rohskpeinu stahwoht bes maifes, jo nekur ne-efohht preefsch wineem darba. Wairal neta zeturta dala no scheem nelaimigeem esohht dsels, un ohglu raktumu strahdneeki, waj amatneeki, un waldischana nesin, ka tahdu leelu pulku baduzeeteju lai ustur.

Rihgas „Wahzu aw.“ iskludina pahr skohlahm, kas apalsh Rihgas pilfehhta waldischanas stahw, schahdas sinas: Janwar 1875 bijuschas:

A. **Elementar skohlās.**

1) 17 wufenu skohlās ar 1333 behrneem

2) 11 meitenu „ „ 782 „

28 skohlās ar 2115 behrneem

(pret 2015 behrn. 1874. gadā), ar 29 skohlotajeem un 11 skohlotajahm.

B. **Augstakās skohlās:**

1) Realbirgerskohlā ar 208 skohlneekem (pret 128 behrneem pehrn. gad.)

2) Ta leela pilfehhta meitenu skohlā ar 164 skohlneezehm (pret 165 b. pehrn. g.)

3) Pilfehhta gimnāzija ar 407 skohlneekem (pret 336 b. pehrn. gad.)

R. S—z.

Wispahriga istahde

preefsch industrijas, amatu un semlohpibas augteem Belgawā 1875

(sem Kursees zeen. gubernatora P. v. Bilienseld augstas waldischanas.)

Istahde ir nolikta us to laiku no 10.—20. Juni. Kas ko grib us istahdi suhtihht, tam tas ahtri un wiswehlaki lihds 1. Mai japeemelde. Istahdes komiteja nospreesch par to, kas ir peenemams jeb atraidams. Istahditajeem jamaksa par ruhmi: istahdes namā par galdā ruhmi il no kwadrat pehdas 10 kap., par iskaramu weetu gangos il par kw. pehdu 15 kap., par ruhmi pee feenahm 5 kap. par pehdu. Ahtrā apalsh jumta pa 5 kap. il no kw. pehdas, apalsh debes pa 3 kap. no pehdas. Ta ihres maksa lihds ar leetahm ja-eesuhhta. Pee ihsti wehrtigahm istahdamahm leetahm warehs maksu pamasinahht. Istabas leetas, dahrsu eeriktes, augi, pukes, ko komitejai preefsch ispuschloshanas atwehl, nemaksa nelahdu ihri. Pee fabriku un rohskstrahdneeku darbeem ir brihw peelikt prohwees no ta islektata materiaka, bet tom wajag buht no tahda wairuma, ka spehj nokohpt, ka is ta ir tahs istahditahs leetas zehluschahs. Kas sawas leetas grib us saweem ihpashem galdeem jeb sawos skapjos jeb traulos jeb ihpashā ispuschloshana istahdiht, tas to war patš us sawu rehlinumu dariht. Tapat ari tee, kas ehdeenus un dschreenus istahda, bet scheem buhs ihpashchi deht schahdu galdū eerikteschanas ar komiteju norunahht. No 10. Mai fahloht warehs leetas peesuhthiht lihds 25. Mai. Sanemoht komiteja isdohs kwitanzi

un leeta tad stahw sem komitejas sinās un usraudzības, kas var to ir atbildīga. Kas grib, var savu leetu likt pret uguni apdrošināht pehž tahs pee peemeldeschanas usdohtas wehrtības. Katrai leetai tohp saws nummurs isdohts un ta paleef sawā eerahditā weetā, kamehr beidoht pret kwitanzi tohp isnemta. Kas lihds 25. Mai nau peesohlito leetu eesuhitijis, tas pafande sawu teesibu us to peespreestu plazi. Lihds 28. Juni katram sawa leeta ir japanem atpakal, jeb us eesuhitajaja rehlinuma tohp kohrtelis preeksch tahs nemts, kas lihds 10. Juli nau isnemts, tas paleef istahdei par labu. Bakašanas un zeta maksas eesuhitajam pascham jasin. Preeksch tahseneekem labpraht wisu mihli isgahdabs tee lungi Riccop & Comp. un J. J. Haase. — Bahrohtahm leetahm japaleef lihds istahdes beigahm; no tahs eenemtas maksas ir 5 procentes istahdes kafei janomaksa. No komitejas peenemteem usraugeem buhs sawas ihpafchās sīhmes un parahdischanas, ko tee zitam newar doht. Wiseem istahditajem ja-eewehro komitejas pawehles. Par gohda parahdischanu tiks idaliti judraba un bronksa medati un usflawefchanas raksti.

Komitejas preekschneeku wahrdi jau ir mineti isgahjuschā nummurā „wisjaunahs sinās.“

Gesuhitajem waijag usdoht sawu wahrdu un dshiwokli ar gaischu adrefsi; tāpat amatu un fabriki un to leetu, ko grib eesuhitit, lihds ar winas dahrgumu un kahdu ruhmi tas sawai leetai wehlahs. Tāpat japeesihme, waj ta leeta ir pahrohdama un waj grib, ka to lai apdrohschina.

Runa.

ko zeen. Pehterupes un Skultes mahzitajs J. Neuland k. tureja Latw. draugu beedribas sapulzē Rihgā Dezembert 1874. g.)

„Pateesiba dara swabadu; mihlestiba ir dshiwiba.“ Schee wahrdi, kas wiskapa Waltera bildei parakstīti, ari Latw. draugu beedribā lohti eewehrojami, sewischki teem, kas paschi ar raksteem nemahs sawai tautai kalpoht. Wisa ahrija swabadiba un brihwibas likumi buhs par walti, ja neteekam eekschkiigi brihwi, jo pateesiba ween dara swabadu. Ja es sinu, kas es pateesi esmu, kas man jadara, kas manam darbam patees pasihgs un padohms, kas tas patees mehrtis, kas zilwekam likts, pehž ka dshitees, kur tam laime, meers un preeks rohdabs, tad ween es esmu no saitehm walā, ar ko tumšiba, aloschana saista, ka nedsenohs wairs tulkchahm leetahm pakal, nekahroju mantas, kas ir meli un nedara laimigu, bet galā peewit un atstahj pohstā; — tad es esmu pateesiba stahwedams swabads, un mans dshiwes zeksch flaidrs un walā no wiseem schlehrschteem. — Tahds pateesiba swabadais tad ari jutihš, ka labi tam klahjabs sawā pateesā weetā atrohdohtes, kā siwei uhdeni, — ka dshiwiba tam jauka un mihla, ka preeks tam dshwoht. Schis eekschkis firds preeks un dshiwibas labklahschana, ta neslehdsahs firdi, bet dsen zilweku pee zilweka, lai tas, kas mani laimigu dara, ari oht-ram firdi eepreezina, un ko es dshwoju, ari ziti dshwo lihds tai paschā labklahschana. Tā tad mihlestiba ir ta pateesā dshiwiba, kur labi klahjabs, un no saitehm, kas nelaimigu darbu un pohstā tura zeet, atswabinahs atrohd meeru, preeku, laimi un labklahschanu. Tikai kas tā pateesiba stahw un tahdā mihlestiba dshite, to kas wina firdi silda un dshiwibu dara mihlu, newar pee fewis weenatureht, lai nem spalwu

*) Is daudsvusgu weleschanohs pasneefsam, kaut gan druzsne noschboju- schohs, scho runu, tā ta ari Mahjas weesā 3. Nr. bij nodrutata.

rohla; — tā darbs buhs tautai mihlestibas darbs un palihgs gara swabadibai eeksch pateesibas, lai wisai tautai dshiwiba sel un seed. — Bet kas pats eeksch fewis sa-ihdšis, nemeera, ruhktuma pilns, pats nelaimigs, — waj tam ir pateesi dshiwiba, ka ar zitam bij dshitees tā dshwoht, — un waj ta gan mihlestiba, kas tahdu dsen, sawu eewainotu firdi ohtra firdi atklaht un ari zita dshiwibu eewainoht, ka eewainota nihst un nihst un ruhktahm saitehm saistita newar nei selt nei seedeht! — Pateesiba dara swabadu un mihlestiba ir dshiwiba. Kā katram raksteekam, tā tas it ihpafchi teem eewehrojams, kas tautai dseefmas pasneefsi, ko neween reisu dsirdam, bet it kā no sawas paschas firds dshiwibas pluhduschas dseedoht un atkal dseedoht par sawu ihpafchumu usnemam. Nekas tā firdi ne-eespeeschahs kā dseefma. Tapehž dseefmā nebij tautai pasneegt teescham zita nefa, kā ween, kas pateesi der firdi pagelt un eesildiht pateesā mihlestiba. Tā ween buhs dseefma dshiwibai kohscha rohta.

Stary scha gada Latw. raksteem, ko mums preekschā zehla, atradahs bagats krah jumš dseefmu. Sewischki pateizam par tautas dseefmahm, ko Ulmana mahž, no jauna isdohd, un tautu dseefmu meldijahm, ko Zimses tehws jaunā, tahlakā ds. r. datā tautai dahwinajis. Preeks par scho dahwanu, un katram, kas sawu tautu tura mihlu, ta ir mihla un dahrga manta, ir weens gabals no muhsu paschu dshiwibas; — un firds silst mihlestiba pretim teem, kas to no pateesas tautas mihlestibas mums pasneeguschī. — Bet waj wisas dseefmas, kas minetas tapa, tahdas, ka tanis deg tahda pateesa mihlestiba un tahs deretu dshiwibai par rohtu? Ne; un par kahdahm tahdahm gribu mas wahrdu peemineht. — Ir Latw. dseefmineeki, kam p. peem. Zimses dseefmu rohta nemas nepatihk un kuru paschu dseefmas tad laikam gan ar zitadas buhs, kā ds. rohtā. Bauman k. wehlahs, ka ds. rohta buhtu „Latw. tautas dseefmahm par swehtu rohtu.“ Sinams, ka ta wianam tad newareja patikt, jo tur neweenas swehtas dseefmas eekschā nau, un mehš to nefa par swehtu rohtu newaram tu-reht nedš faukt. Kas tad ta tahda „swehta rohta,“ ko grib, — to atradisim ihsumā eewehrodami, kahdas Baumanu kahrtā un Aulseka dseefmas; tur tas flaidri deesgan isfajihš. — Jau zeenigs Auning mahzitajs peemineja, ka Aulsekam tas gohds nahkotees, ka Latweescheem Olimpu (deewa kalnu) sagahdajis. Bet nu Olimpu nesinu latwisli zitadi tulkohht, kā par „Silo kalnu“. Aulsekis sawas dseefmas gohdina „Pramschanu, Bidkolu, Behrlonu, Botrimu, Sauli, Mehnesi u. z.“ — Bet sakat zeen. Latw. draugi, es Juhš prasū, ko Juhš pee scheem wahrdeem nu sinat, kas schee deewi ir. Pilns kalns deewu, bet ischfirt newar nefa, tikai sils gaisš, flaidri „Silais kalns.“ Aulsekis gan ari pats to juht, jo peeleeč sawas dseefmas galā katram deewam sīhmiti klahht, kas winsch tahds esohht. — Sinu gan, ka ari zitu tautu dseefmineeki wezus paganu laiku deewus dseefmas minejuschī tā fakohht par lihdsibu, kad dereja, sawahm dohmahm; un to paschu ari Aulseka dseefma „Tautai“ gribejusī, kas tikai pehž Schillera „Götter Griechenlands“ salikta. Aulsekis, lai gan schehlo-jahš, „tauta, kur ir tawi deewi,“ tomehr tijedams, ka „us deewem walti gaidiht, tee nekad wairs ne-atnahs,“ tohs sawas dseefmas tad ar wairs par deeweem, kas dshwo un ir, netur, „ko grib dseefmas muhscham swineht, waijag dshiwē bohjā eet.“ Bet wina draugs, Baum. K. eet tahlaki. Sawā dseefmā „Latw. taut. dseefmu liktens“ winsch leef tauteetei tā suhdsetees, ka gan pratusi tautas dseefmas pohsmā

wiht, pratuſſi dſeedaht up'ruſ neſdam' Behrlonim un Bihtolim un Antſcham Greetinu (!) peewesdam'; — bet usbruzis melnâs drahnâs plikgalw's bahls un ſaſchutis, (t. i. tee kriſtigas tijibas mahjitaji) manâs dſeesmas gahniht manahs, piſa tehſmes funiht ſchihs, un draudejis (tê par iſſohboſchanu mel-dija garigu dſeesmu wiſſe peelikta:.) „Soodenn buſſ teiw elli leſmas, kat nei dſeidaâs, koo jir lauts!“ Bet plikgalw' dſeesmas (tahs kriſtigahs) nebij gahrd's, nebij gahrd's, nebij gahrd's. Latwju dſeesmas gan paſinu, ſweſchahs gluſch' pee ſirds nelihd'. Tur nogrima manâs dſeesmas, klufu zeeſchu no ta laif'. Tanteetis atbildedams to tâ eepreezina: „neraud' la ſwehtu rohthu plikgalw's prata kapâ ſpeest. Raugi kapa almen' wetahs, tawas dſeesmas paſlepen ſchur tur Latwija peezelahs. Nau no jehra, ir no auna dſeesmas, ko wir' uſdſeed' flaiſt', un pat's plikgalwis nolehma: Latwjôs augoht galwinaâs: u. t. pr.

Tê wezi paganu deewi teef taiſni preti ſtahditi kriſtigu laufchu Deewam un tahs, winus gohdadamas dſeesmas, kâ Latwju ſwehta rohtha, tahm plikgalwja kriſtigahm dſeesmahm, kaſ nebij gahrd's. Schihs ſweſchahs kriſtigahs dſeesmas gluſchi pee ſirds nelihd, ka klufu bij jazeefch no ta laif', kamehr plikgalwis ſwehtu rohthu kapâ ſpeedis. Bet tee laifi nu beigufchees, kapa almen wetahs un Latwju paſchu deewus gohdadamas dſeesmas zelahs augſcham un tohp no Aſekka un Baum. R. Klajâ laiſtas, ka paſcham plikgalwim jaſaka: Latwjôs augoht galwinaâs. Ta ir ta Latw. ſwehta rohtha, — bet plikgalwja tijiba, ka zaur ta Jehra aſnim meh's glahbti no paſuſchanas, ir iſſmeeklis; kriſtigahs dſeesmas wair's pee Latw. dehleem neſkanehs. — Tâ Baum. R.

Tê nau ta weeta par to runaht, lurfch tad nu tas pateefais Deew's. Bet zeen. Latw. dr., es Juhs praſu: waj Juhs kahds ſineet, tur tad tas pee Latw. tâ bijis jeb tâ ir, kâ ſchi dſeesma teiz? Kur ir tahs Behrlona un zitu upuru dſeesmas, kaſ „ſwehta rohtha“ klufibâ glabata un zehluſees augſcham? Kur Latw. tauta rahvijufi un rahda, ka kriſtigahs dſeesmas tai gahrdas nau un ar preeku nedſeedatas? Bet kad tas wiſs, ko B. R. mums grib eeteikt, ir tihri mahni, — waj ta ir pateefa un no mihleſtibas dſihtha tautas draugu ſirds, kaſ tahdas dſeesmas tautai paſneedi?! Kamehr Latw. tauta wehl ir kriſtiga tauta, kamehr meh's Latw. pee Deewa galda eedami wehl dſeedam: „Al tu Deewa Jehr's!“ un klufâ zeeſchanas laifâ to peeminam, kaſ par mums miris: „Al ſchlihtais Deewa jehrin.“ — tik ilgi Latw. draugeem par tahdu B. R. dſeesmu ta leeziba jadohd: ta ir neleeſcha dſeesma, un kaſ ſawu Latw. tautu mihtu tur, taſ tahdas dſeesmas „nau no jehra ir no auna“ newar mutê nemt, jo reebj. Drauga rohka ta nau, kaſ tahdu paſneegufi. Nau wiſs jau draugs, kaſ tautu un tautas dſeesmu gobdina, kad tautai ſcho gohdu buhs pirktees ſawu ſwehtumu iſſmeeklâ leekoht. No tahdeem meh's tahlu ſchirti. Saws tautas gohds un ſawas tautas dſeesmas mums pateefi ari dahrga un mihtla manta, bet kaſ muhsu ſwehtums, taſ nau no tautas, bet no Deewa, un lai mihtlais Deew's muhsu Latw. tautu ſchehligi wehl jo prohjam ſwehti pateefibâ un mihleſtibâ. Pateefiba dara ſwabadu un mihleſtiba ir dſihwiba.

Beidſoht man wehl weena mihtla drauga wahrds japeemin. Dahwid's Jimſe ir aiſgahjis Deewa preeſchâ; lai Deew's wina dwehfeli meelo! Aſeklis winam nu tahdu wainagu wijis: „Tas aiſgahjis ſaules namâ, gairmas piles pagalmjôs; tewi apgehribj Deewa dehti ſarlan-balteem palageem,

tewi puſchko ſaules meitas, ſelta ſtara wainageem. Dſihwo, dſihwo ſaules muſchâ preezas ſtihgas lohkledams u. t. pr.“ — Kad tew kahds mihtſch bijis un nu ir Deewa preeſchâ, un wina nahwes brihdi tee, kaſ winu mihtu tureja, wina azis uſ pehdigu duſu aiſſpeedami, kâ meh's Latw. to darâm, aſa-rainahm azihm luhgſchanâ to pawadija „Kriſtus mana dſihwibina,“ — un tad weens tur ſawus Deewa dehluſ ar ſarlan balteem palageem klahht jauz, tad tu gan laikam ſazifi: waj tas ir Latweets; Latweeſchi tâ nedara!

Spehlneeku meita.

(Beigums.)

Es ſawu naſi neſu weſtes kabatâ, wiſch nedrihſteja redſeht, kâ es to iſwilku. Wiſch bij gruhti attaiſams. Birms es winu buhtu attaiſjis, wiſch jau man buhtu rohkaſ ſalauſis un man kaſlu ſaſchnaudſis. Es noſtahjohs pee lohga, it kâ gribetu ahra ſlatitees, waj drihs pee Rein upes buhſim. Tâ es winam biju muguru atgreesis; wiſch newareja redſeht, ko preeſchâ manâs rohkaſ darija. Bet es winu wareju redſeht un redſeju.

Lampa pee lupejas greeſteem nedega gaiſchi, bet tas lohgs, kur es ſtahweju, bij ſklaidr's un ſpohſch, lohgâ wiſs atſpeegelejahs, kaſ pakatâ bija, un tâ ſklaidri wareju redſeht, ko wiſch aiſ manim darija. Un wiſch bij tas flepkawa. Wina azis man ſchahwahs ahtri pakat, kad es uſzehlohs. Es dohmaju redſejis, ka tahs kâ tumſchi ſibeni man pakat ſchahwahs.

Es manu ſpalwu naſi biju ſakehris un iſwilku no koba-tas. Es gribeju to attaiſiht un man tur waijadſeja abas rohkaſ leetaht.

Wiſch wehl ſehdeja klufi uſ ſawu plazi, waj wiſch luhreja uſ manu darboſchanu, jeb gaidija uſ ko zitu?

„Es redſu jau Rein upi,“ es teizu.“

„Wehl ne,“ wiſch iſſi atbildeja.

Es ſawu ſpalwu naſi biju ar abahm rohlahm ſakehris un gribeju aſmini atwillt.

Pakat manim paſuſtinajahs. Wiſch bahſa ſawu rohku ſwahrlu kruhſchu kabatâ un gribeja tur ko iſwilkt.

Es wilku ſteigdams ſawu naſcha aſmini un newareju pehz winu ſlatitees. Naſis negribeja attaiſitees.

Rohka bij atkal redſama. — Wiſch toni ko tureja.

Tas bij ſtrikis, wirws, ſchnauga un bij ſarullehts.

Es wilku kâ traks ſawu naſcha aſmini. Wiſch to ſchnaugu bij atrullejis un tureja ar abahm rohlahm.

Mans naſis bij attaiſjees, es to walâ tureju rohka.

Wiſch gribeja no benka pazeltees. Zihniſchannahs azu-mirklis bij klahht. . .

Es atgreesjohs ahtri, peepeſchi.

Wiſch bij puſſpazehlees un gribeja pawifam uſzeltees. Aukſtas duſmas ſpiguloja wina azis, flepkawa duſmas, kaſ pee ſawa darba eet. Breeſmigs pittums to flepkawu ſagrahba.

Wiſch uſlehzja pawifam augſcham. Wiſch man gahſahs wirſu. Wiſch iſzehla abas rohkaſ, eekſch kurahm wiſch to ſchnaugu tureja. Wiſch gribeja ſchnaugu man ap kaſlu meſt. Es rahwu ar ſawu naſcha aſmeni un ſpizi par wina labo rohku.

Aſinis augſtu no tahs iſſprahga.

Schnauga winam iſkrito no rohlahm.

„Safobdihts funs!“ winsch sohbus greefdams blahwa.

Wisch kehra ar fawu kreisu rohlu pehz tahs sagreestas labahs. Tad ar abahm rohlahm gribeja mani fagrahbt.

Mana nashcha gals jau sehdeja wina gihmi. Es drahsu winam pa peeri. pa azihm, eelsch azihm, fur es til trahpiju. Das glahba manu dschwibu.

Afinis winam tezeja par gihmi, pa azihm. eelsch azihm. Wisch ar abahm rohlahm tahs falehra. Wisch bij us fawu sehdekli nokritis.

Das wiss bij notizis, pirms nekà es to buhtu dohmajis, bet es wehl nebiju isglahbts. Wehl ilgi ne.

Apstulbojis es wina wehl nebiju. Tahs notezejuschas afinis tahdam stipram wibrum wehl newareja speklus paremt. Tezedamas afinis til wehl wareja wina dufmas wairoht. Wisch tad mani wareja nospeest, noschaugt.

Waj man bij winam nasi fruktis, firdi grubst? Es to wehl tani agumirkli wareju padariht, fur wisch bes preti tureschanahs afints noturedams us beuka bij nokritis. Agumirkli pehz tam bij par wehtu. Waj to wareju dariht? Es biju pats bes padohma, un tas jau ir wifada wihse grubta apnemischanahs, weenu zilweku nokaut. Kupisch, tumisch un kladedams dumpis manai schaubischana padarija galu. Das bij preekschà pee pitmajem wahgeem; tas nahza tuwak; es wina pafinu. Mehs bijam us Klein tilta. Wilzeens brauja rahmaki.

Te warbuht bij eespehjam, ta palihga faulschana tika dsirdeta. Es ar elkonu isgrubdu kupeja lohgu. Glahschu gabali riteja fliredami.

„Palihdsiba! Slepławi! Slepławi!“ blahwu es zaur isfisko lohgu. Es gribeju wehl weenters faukt, bet nespehju, es fajutu, ta biju no pakatas fagrahbt. Slepława bij uslehjis. Wisch mani atrahwa no lohga kupejas widu un lita fawas duhres ap manu kassu.

Waj tad nu man wehl te bij bohja eet? Es til wareju steneht un ne lo wairs neredseju. Dsirdeht es gan wareju.

„Pee wella, Merman, lo Zuhš tad te darat?“ fauja weena balsz zaur faluhfuschu lohgu. Es biju isglahbts.

Das sleplawš no manim atstahjabs. Mans kaktis tika wafà.

Ahrà aif lohga us galerijas stahweja weens schafneris.

„Bet kas tad tur ir?“ prasija tas wihrs. „Es dsirdeju grabeschanu, tad faulschanu, tas nahza no schejenes, kas tad te noteekahs?“

„Weens besprahhtis!“ teiza tas sleplawa. „Nahkat eelschà lihdsat man wina faset. Redseet lo wisch man jau padarijis!“ Winam bij atkal wisa garapilniba.

„Pateesi Zuhš esat pilni ar afinim.“ fazija tas ohts schafneris.

Das ohts schafneris jau bij wahgu durwis attahjis un bij kupeja. Wisch tam sleplawam gribeja lihdeht mani feet.

„Es ne esmu nekahds besprahhtis.“ faziju es us wina.

„Bet Zuhfu beedris schè ir sleplawa—“

„Da ir wina besprahhtiba.“ fazija tas sleplawa.

„Ja, ja!“ fazija tas ohts. Wini abi mani fagrahba. Mana dschwiba bij isglahbta. Es sewi lahwohs meerigi feet.

Bet Zuhš schè kupeja paleekat. „faziju es us to ohtu schafneri. „Schis zilweks ir to swescho kaufmani nokawis un aplaupijis, kas preeksch tschetrabm nedekahm fabraukts us dselzjeka fleedehm tika atrasts. Es esmu polizists. Das

slepława redseja, ta es tahs pehdas us wina biju atradis un gribeja pee manim to ohtu sleplawibu padariht.“

Das wihrs tatschu fateruhkabs. Wisch palika ari pee mums.

Slepława slatijabs klusu zeesdams us semi.

Wilzeens bij tablak brauzis, kameht peetureja. Mehs bijahm Schweizà us to stanzija, fur wisch palika. „Udohdeet to tuhliht,“ es faziju us to ohtu schafneri. Un wisch ari aifgahja.

Das sleplawa winam gribeja eet pakaf.

Schafneris bij jau atkal flahht, ar wina weens bahnu kungs, lo wisch turpat bij trahpijis. Wisch jau tam bij to leetu istahstijis.

„Zuhš esat polizists?“ prasija man tas kungs.

„Zuhš manus papihrus atrohdad manà swahrku fruhschukabatà,“ es tad faziju. Es tohs winam ar manam fasetahm rohlahm newareju doht.

Wisch tohs atrada manà kabatà un lasija tur ari to usdewumu, pehz Wilfried Emermana nahwes melleht.

„Ah!“ wisch tad rahmi issauzabs un fasaufa sulainus.

Mehs tikahm abi apatsch usraudschanas likti, tiklab tas sleplawa, ta ari es.

Bet tad tuhliht ari tika ismellechana isdatita.

Es tiku pahrlausihts. Da sleplawa mahja tika pahrmekleta. Wina kaste atrada tikai simts tuhlfusch dahlderus banknotes.

Winam bij wehl weena mahja bahna galà Wahzsemè, tur dschwija wina feewa. Wehl tai paschà nakti tika us turen telegraferehts.

Kad deena ausa, nahza ta sina atpakaf, ta pee wina feewas tee ohtri simts tuhlfusch dahlderu atrasti.

Tagad bij tas apfegs no scheem tumfcheem gadijumeem atklasts — tas ihstais noseedsneeks pee gaismas wilts, — bet peezi minutes papreeksch bij tas sleplawa pakahrees. Sulainis bij wina us pahri minutehm weenu paschu atstahjis. — Til drihs ta es wareju, reisoju es us awotu atpakaf, un gahju pee spehneeku meitas. Es wina spehlu sahlè atradu. Das flimais sehdeja pee galda un spehleja, wina rohlas drebeja, un zaur wina gihmi skraidija farkanums.

Tehws wincem sehdeja pretim; tas nepakustinajams gihmis atspeedahs us kruckem; azis nenogreesahs no kahtehm. Da dahma mani redseja, wina palika bahlaka.

Behz masu brihdi wina man meta ar rohlu; es pee winas peegahju; kad wina bij uszehlufees un zaur istabu gahjust, wina mani prasija: „Nu?“

„Wilfried Emermanis ir zaur weenu dselzjeka ustrangu nokauts. Ta nauda ir atrasta.“

Wina ta krampigi manu rohlu speeda.

Tad wina atkal pee spehlu galda peegahja.

„Wina to wareja. Waj wina tur faktita? Gan ne; jo wiss palika meerigi pee galda.“

Es wehl weenu minuti sahlè nogaidiju.

Es wina waital neredseju un ne esmu no winas wairs neko dsirdejis. . . .

Pee spehlu bankahm atrohdahs dauds tahdas un zitas dahmas, ahriki spiguldamas un laimigas, zil winas eelschligi nelaimigas ir, to winas paschas gan dauds labaf sin.

Kursemes krusas apdrohschinaschanas beedribas direkzija

dara zaur scho wifem saweem beedribas lohzekeem sinamu, ka apalksa mineteer lungi par beedribu ruhpewamees ir tik laipni bijuschi, beedribat par weetneekeem eestabitees, un vrohti:

- 1) Pilskungs baron v. Lysander preeksch Jusites.
- 2) Instanzteef, afezor. v. Lysander preeksch Zebfabitates.
- 3) Aprinkateef. L. v. Stempel preeksch Jaunselgawas.
- 4) Kr. meschkungs G. Grofse preeksch Schlotesmuischas (Schlottenhof).
- 5) v. Böttcher preeksch Pomuschas.
- 6) Pilskungs baron v. Düsterlohe preeksch Lufuma.
- 7) Pilskeefas aktuars W. Kronberg preeksch Lufseem.
- 8) Pilskungs baron v. d. Brügggen preeksch Kulbigas.
- 9) Instanz teef, afezoris baron v. d. Osten-Sacken preeksch Aisputes.
- 10) Neera-teef, bar. v. Volkshwing preeksch Grobbinas.
- 11) Pilskungs baron v. Wirbach preeksch Wentapils.

To 1/3 procenti apdrohschinafchanas naudas par 1874. g. war tadeht katris, tur winam til weeglasti idarams, waj pee paschas direkzijas Zelgawâ, jeb pee labda no scheem mineteem lungeem vret kwitangi us peemeldefchanas hobgena eemakfakt. Ari peemeldefchanas hobgenti ir arweenu pee scheem weetnoeku lungeem dabunami.

Direkzija wehl libds ar scho isfludina, ka preeksch 1874. walbifchanasgada datas apalksa mineteer lungi par krusas apdrohschinafchanas beedribas aprinka - preekschneefceem ir ezejiti, las tadeht til laipni buhs, to krusas flabdi, las wina aplabrine jeb argabalâ warubut notitohs, pehs litumu preekschraaksteem apspreeft:

- 1) v. Beittler — Križburgâ.
- 2) G. Berde — krobna Bebrmuischas Kentu fainm.
- 3) Bigge — Wez-Saulâ.
- 4) Baron v. Buchholz — Rimablê.
- 5) v. Bulmerincq — Rengemuischâ.
- 6) K. Bulowsky — Elfschumuischâ.
- 7) v. Böttcher — Kuffchds.
- 8) Mahzitajs Conradi — Salgalê.
- 9) Mahzitajs W. Eichen — Lpaktids.
- 10) S. Ewald — fr. Behrmuischas Keel-Sarimu fainm.
- 11) Kr. meschkungs kaptels G. Rabian — Kandawâ.
- 12) Baron v. Firkis — Snajjds.
- 13) Baron v. Fock — Hobenbergâ.
- 14) Baron v. Funt — Schefywinumuischâ.
- 15) Mahzitajs G. Glaser — Sabilê.
- 16) W. Goldberg — Jaumuischas Sufetjâ.
- 17) W. v. Grendidier — Medesmuischâ.
- 18) Kr. meschkungs G. Grofse — Schlotesmuischâ (Schlottenhof).
- 19) Baron v. Grotibus — Krohtê.
- 20) G. Grünberg — Sibpelesmuischâ.
- 21) v. Hager — Wibbinu muischâ.
- 22) Baron v. Habn — Blandfellesmuischâ.
- 23) Baron v. Habn — Brisulê.
- 24) Baron v. Habn — Zilkumê.
- 25) Baron v. Habn — Lindê.
- 26) Baron v. Habn — Raudesmuischâ.
- 27) Baron v. Habn — Snehpelê.
- 28) Baron v. Habn — Zehre.
- 29) W. Hahr — Zeraukitê.
- 30) v. Harff — Wegmuischâ (Saulê).
- 31) G. v. Hoffmann — Mas-Ranku muischâ.
- 32) Baron v. Hörner — Jhlê.
- 33) G. Kirven. — Nuzumuischas Keel-Kirpenu fainm.
- 34) v. Kroeger — Umpartesmuischâ.
- 35) M. Möbius — Ras-Mundablê.
- 36) J. Müller — Lihwes-Behrjes Upeemuischâ.
- 37) Krobna meschkungs G. Otto — Tautkainê.
- 38) B. Pander — Nibzê.
- 39) Pirwitz — Jaunpils Zurgumuischâ.
- 40) Baron v. Rabden — Nohlawasmuischâ.
- 41) Baron v. Rautenfeld — Keel-Meschamuischâ.
- 42) Baron v. Rechenberg-Kinten — Piltainê.
- 43) Baron v. d. Rede — Jaunpilê.
- 44) G. B. Reinfen — Platera Annasmuischâ.
- 45) J. W. Reinfen — Luffbergâ.
- 46) Krobna meschkungs B. Rachtig — Kurkschds.
- 47) Baron v. Roenne — Wez-Sarikê.
- 48) Baron v. Ropp — Rumakumuischas Preedeneekds.
- 49) Mahzitajs Rosenseld — Sebipilê.
- 50) Baron v. Rummel — Wez-Salmuischâ.
- 51) Baron v. Sacken — Dundangâ.

- 52) J. Starl. — Apfchupesmuischas Knubu fainneekds.
- 53) Baron v. Stempel — Sebrusmuischâ (Slagund).
- 54) Mahzitajs Stender — Sunaktê.
- 55) K. Stobbe — Rengemuischas Katrinemuischâ.
- 56) Baron v. Stromberg — Wihlfelê.
- 57) G. Ziede — Dundangas Pahzu fadmalâs.
- 58) Mahzitajs G. Zilling — Stendes mahz. muischâ.
- 59) Wannach — Meschobitê.
- 60) Mahzitajs Wilvert — Dschubkites mahz. muischâ.
- 61) Mahzitajs Zeidler — Aprikê.

Възвѣщеніе
№ 20. 27. Febr. 1875.
Възвѣщеніе въ томъ, что въ
августѣ 1875. года въ
нашъ мѣсяцъ апрѣль въ
г. Санктъ-Петербургѣ

Peterburgas un Maskawas Loteriju lohses,

30, 60 f. un 1 rubl. 20 kap. sudr. gabalâ, furu wilkschana wifadâ wihfê buhs April mebnest f. g. peedahwa W. G. Löwensteins, Zelgawâ, leelajâ eelâ Nr. 16. Kad par pastt awitelle. japeeteel no 1—10 lohsehm 30 kap. sud. pastnaudas. Wairak nekâ 10 lohses teef peefubtitas par welta. Winnefti tiks tublit sinami dariti.

No Stalgenes!

Dinku krebgâ. 13. Februar diwi rabbi fweni ir no-kibdufchi. Gobbigs atradejs teef luhgts par teem sinamu darit Dinku krebgâ pee

D. Spertala.

No 10. libds 20. Juni 1875 g.

buhs

Zelgawâ

wispahriga isstahde

preeksch

amatneezibas, industrijas un semkohpibas rajchojumeem.

Peemeldefchanas teef luhgts zif drihs ween eespehjams isdariht.

Preekschraaksti un peemeldefchanas papihri teef us pagehreschanu tublit peefubtriti. 2

Wehtules ja-adreseere: (An das Ausstellungs-Comité in Witau).

Gewehrojums.

Lauzineekeem daru sinamu, ka sawu amata weetu tagad esmu eeriktejis netahl no tirgus platfcha, leelajâ eelâ, belera Rennera namâ Nr. 10 un ka pee manim war

wifadus schlofera darbus

dabuht, tiklab us apitelleschanu, kâ ari jau gatawus, sinams stiprakus un par lehtaku zenu kâ bohdis. Ari apnemohs zepefchu krahnis pee englischu futnahm patairiht un

wifadeem sahgeem jannus sohbus isspreeschu.

Zelgawâ

Dr. Seeberg,

Zelgawâ

leelajâ eelâ Nr. 10. atflehgu falejs.

37. Peterburgas loterijas

islohsefchana

ir bes tablat zefchanas 20 April f. g. 750 winnefti par 40.000 rubl. Keelakais winneft 10.000 rubl. Lohse makfa 1 rubl. 20 kap.

29. Maskawas loterijas (bsetlenas lohses) islohsefchana ir April mehn. f. g. 800 winnefti par 40.000 rubl. Keelakais winneftis 20.000 rubl. sudr. Lohse makfa 1 rubl. 20 kap. sudr.

Maskawas loterijas (baltas lohses) islohsefchana ir bes tablat zefchanas 16. April f. g. Lohse makfa 60 kap. sudr.

Maskawas loterijas (baltas lohses) islohsefchana ir April mehn. Lohse mak. 30 kap. sudr.

Winnefti, kuri us no mantin pahredohtahm lohsehm kritihis, tiks schinis awifes isfludinati, un virzejeem no 10 lohsehm winneftu litie peefubtitata.

Lohses ari teel ar pastt peefubtitas. Par peefubtitichanu ir no 1—10 lohsehm 30 kap. pastnaudas japeeteel. 10 un wairak lohses peefubtu ar sawu pahfcha pastnaudu.

H. Stellmacheris,

Zelgawâ, pastes eelâ Nr. 20, zitr. Th. Walteris.

Wifadas bandaschas (lohstas) kas preeksch truhkuma-wainas (brukas) kâ ari preeksch zitahm meefas kaitehm der; gumija instrumentes (rihtus), siltuma rahditajus (termometerus) laika-nojehgšanas-glahses (barometrus) war dabuht Zelgawâ, leelajâ eelâ, Lange k. namâ Nr. 21 pee 2

Rud. Schmidt,

bijuscha apteekera Zelgawâ.

Zaur scho daru wifem padewigi sinamu, ka es scheitan material-, pehrwijs- un wihna-andelesweetu

esmu eeriktejis, saweenu ar lifekera brandwihna- un schpirtus- pahredohtawu, apalksch ta wahrda: Eduard Drengeris. Scho sinamu daridams un wifem padewigi peedabwodams, apsohlu gobbigu adeneefchanu un wislehtatohs tirgus, un luhdsu, mani ar sawabm wajadibahm apmeklehti. 3

Baufkâ, Janwari 1875. Ar augstu zeenifchanu Eduards Drengeris.